

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Vladika a sudcov JUDr. Jozefa Kolcuna a JUDr. Viery Petríkovej, v právnej veci navrhovateľky **A. T.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. I. D., advokátkou so sídlom v B., proti odporkyniam v 1. rade **M. T.**, bývajúca v B., v 2. rade **L. M.**, bývajúcej v G., v 3. rade **D. B.**, bývajúcej v G., v 4. rade **O. T.**, bývajúcej v G., zastúpených N., so sídlom v B., **o určenie vlastníckeho práva**, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 9 C 287/2004, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 5. júna 2012 sp. zn. 8 Co 96/2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 5. júna 2012 sp. zn. 8 Co 96/2011 **z a m i e t a**.

Navrhovateľka je povinná zaplatiť odporkyniam náhradu trov dovolacieho konania 1 190,60 Eur na účet Advokátskej kancelárie N., do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo 17. februára 2011 č. k. 9 C 287/2004-259 určil, že navrhovateľka je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností evidovaných podľa stavu v katastri nehnuteľností ako parcely registra X. – parcela číslo X. – orná pôda o výmere X. m² a parcela číslo X. – zastavané plochy a nádvoria o výmere X. m², nachádzajúce sa v katastrálnom území D., evidované na liste vlastníctva číslo X., ktorý je vedený

Katastrálnym úradom v B.. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že navrhovateľka nadobudla vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam vydržaním, pre ktoré boli splnené všetky zákonné predpoklady. Výsledkami vykonaného dokazovania mal preukázané, že sporné pozemky boli nahlásené ako predmet dedičstva po zomretých rodičoch navrhovateľky, odporkyne v 1. rade a právneho predchodcu odporcov v 2. a v 4. rade, v rámci dedičského konania sa o nich konalo, dedičia sa o nich dohodli, avšak pochybením štátneho notárstva neboli formálne prejednané, a teda nebolo o nich rozhodnuté. Mal preukázanú dobromyseľnosť navrhovateľky, že po otcovi zdedila všetok majetok, vrátane sporných pozemkov, keď aj sporné pozemky boli znalcom ocenené, dedičia sa nepochybné oboznámili so znaleckým posudkom vypracovaným pre účely dedičského konania, a za predpokladu, že by nebola vôľa dedičov, aby všetok majetok po poručiteľovi zdedila len navrhovateľka, súčasťou dedičskej dohody by boli aj iné dojednania. Uviedol, že M. T. mala záujem na tom, aby dedičstvo po jej mužovi bolo riadne prejednané, a nie časť prejednaná a časť neprejednaná. Rovnako konštatoval, že po smrti M. T., vychádzajúc zo spisu, a teda v rovnakom rozsahu majetku po poručiteľovi F. T., neboli pochybením notárky sporné nehnuteľnosti prejednané, a teda nebolo o nich rozhodnuté. Aj v tomto prípade svoje rozhodnutie založil na dobromyseľnosti navrhovateľky, že po matke zdedila aj tieto sporné nehnuteľnosti, keď aj tieto boli ocenené znaleckým posudkom a dodatkom k nemu vypracovaným za účelom dedičského konania, pričom zápisnicu o predbežnom šetrení o okruhu dedičov a majetku notárka spisovala s navrhovateľkou a v tejto súvislosti konštatovala, že je vysoko nepravdepodobné až nereálne, aby do dedičstva po matke navrhovateľka nenahlásila nehnuteľnosti, ktoré nepochybné mala záujem dediť. Na základe uvedeného dospel okresný súd k záveru, že sporné pozemky navrhovateľka v dobrej viere užívala po otcovi od 3.12.1995 a po matke od 22.5.1990, pričom odporkyne sa až do roku 2002 o nehnuteľnosti nezaujímal. Z uvedených dôvodov návrhu navrhovateľky vyhovel s tým, že o trovách konania rozhodne osobitným uznesením.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 5. júna 2012 sp. zn. 8 Co 96/2011 na odvolanie odporkýň zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že návrh v celom rozsahu zamietol a určil, že po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej rozhodne okresný súd aj o trovách odvolacieho konania. Nestotožnil sa s právnym záverom súdu prvého stupňa, podľa ktorého boli splnené podmienky nadobudnutia vlastníctva navrhovateľky k predmetným nehnuteľnostiam vydržaním. Uviedol, že súd prvého stupňa, na základe dôkazných návrhov účastníkov konania, vykonal náležité dokazovanie na zistenie rozhodujúcich skutočností

potrebných pre posúdenie zákonných predpokladov pre nadobudnutie vlastníckeho práva navrhovateľkou vydržaním, na základe výsledkov vykonaného dokazovania však dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam o tom, že sporné pozemky boli nahlásené do dedičského konania po rodičoch účastníkov konania, že sa o nich v dedičskom konaní konalo a že o nich dedičia uzatvorili dohodu a ich následným zhodnotením dovodil nesprávny skutkový záver, že navrhovateľka sa mohla dôvodne domnievať, že sporné pozemky vlastní titulom dedenia po rodičoch, a v konečnom dôsledku na tomto dospel aj k nesprávnemu právnemu záveru o tom, že k nim navrhovateľka nadobudla vlastnícke právo vydržaním. Ďalej uviedol, že vydržanie patrí k všeobecným originálnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva a pojmovo predstavuje nadobudnutie vlastníckeho práva dlhodobou držbou oprávnenou osobou, ktorá nie je vlastníkom. K zákonným predpokladom vydržania patria: a) oprávnenosť držby po celú vydržaciú dobu, b) nepretržitosť vydržacej doby, ktorou je neprerušovaný stav užívania predmetu vydržania počas zákonom stanovenej doby (pri nehnuteľnostiach 10 rokov), c) spôsobilý predmet vydržania. Základom oprávnenej držby je faktické ovládanie veci, keď držiteľ má vec vo svojej moci, užíva ju, disponuje s ňou. Tento faktický stav musí byť spojený s vôľou držiteľa s vecou nakladať ako s vlastnou, akoby držiteľovi vlastnícky patrila, v dobrej viere, že držiteľovi táto vec aj skutočne patrí. Pri zisťovaní toho, či je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný v tom, že mu vec patrí, nemožno vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv a vnútorného presvedčenia držiteľa, ale musí byť posudzovaná z objektívneho hľadiska. Dobromyseľnosť je osobné presvedčenie držiteľa, že nekoná bezprávne, ak si cudziu vec prisvojuje; ide o vnútorný psychický stav, ktorý sám osebe nemôže byť priamo predmetom dokazovania, na dobromyseľnosť nadobúdateľa v tom, že mu vec patrí, možno usudzovať iba z okolností (skutočností vonkajšieho sveta), prostredníctvom ktorých sa vnútorné presvedčenie manifestuje (prejavuje navonok) a z ktorých možno vyvodiť, že sa dôvodne považuje za vlastníka veci. Z hľadiska objektívneho posúdenia je potom dobromyseľnosť daná vtedy, ak držiteľ veci, pri zachovaní normálnej (bežnej), náležitej opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti a povahu daného prípadu rozumne na každom subjekte požadovať, nemal alebo nemohol mať pochybnosti o tom, že mu vec, ktorú fakticky ovláda patrí – ospravedliteľný omyl. Dobromyseľnosť zaniká v okamihu, keď sa držiteľ zoznámil so skutočnosťami, ktoré objektívne museli vyvolať pochybnosti o tom, že mu vec právom patrí; pre zánik dobromyseľnosti a následné prerušenie vydržacej doby je rozhodujúca vedomosť držiteľa o takýchto skutočnostiach, nie len ich samotná existencia. Z výsledkov opakovaného dokazovania odvolaciemu súdu vyplynulo, že do dedičského konania

po poručiťovi F. T. prihlásila jeho manželka M. T. ako nehnuteľnosti rodinný dom, katastrálne územie D., a záhradu. Je nesporné, že všetky nehnuteľnosti, t. j. parcely č. X., č. X. a č. X. tvorili jeden (oplotený celok), avšak na základe takto nahláseného predmetu dedičstva nemožno jeho rozsah jednoznačne stotožniť so všetkými parcelami tvoriacimi jeden celok. Je nepochybné, že bolo povinnosťou konajúcej notárky vykonať šetrenie na zistenie všetkého majetku patriaceho do dedičstva po poručiťovi. Odvolací súd uviedol, že je zrejmé, že šetrenie majetku nebolo vykonané dôsledne, keď boli doložené len výpisy z pozemkovoknižných vložiek číslo X., identifikácia parciel tvoriacich poľnohospodársku pôdu zapísaných v PK. vl. č. X. a výpis z listu vlastníctva číslo X., na ktorom boli zapísané nehnuteľnosti parc. č. X. a parc. č. X. (pôvodne parcela č. X. zapísaná v PK vl. č. X.). Odvolací súd potom uviedol, že preto nemožno prisvedčiť správnosti záveru súdu prvého stupňa, že do dedičstva po poručiťovi F. T. boli jeho manželkou nahlásené aj nehnuteľnosti zapísané pôvodne v PK vložke č. X. ako parcela č. X. – orná pôda o výmere X. m² a parcela č. X. – dom, dvor o výmere X. m² a že sa tak tieto stali predmetom dedičského konania a že sa o nich konalo, keď nie je dostatočne zrejmé, či aj tieto boli nahlásené do dedičstva ako majetok po poručiťovi jeho manželkou, a zároveň je nepochybné, že v dedičskom konaní tieto neboli zdokladované a ani zidentifikované, z čoho vyplýva, že ani konajúca notárka o ich existencii nemala vedomosť. Odvolací súd ďalej poukázal na skutočnosť, že ani z vypracovaného znaleckého posudku nemožno spoľahlivo dovodiť, že by sa stali predmetom dedičstva aj sporné parcely č. X. a č. X. vo výmere X. m², lebo tento bol znalecky ocenený len vo výmere X. m² a boli v ňom ocenené aj pozemky, ktoré neboli predmetom dedičstva. Z tohto dôvodu sa odvolací súd nestotožnil so skutočnosťou, že o týchto pozemkoch dedičia uzatvorili dedičskú dohodu.

Ďalej odvolací súd uviedol, že zo zápisnice z prejednávania dedičstva z 11. júla 1985 mal preukázané, že predmetom dedenia po neb. F. T. bola jedna polovica rodinného domu v katastrálnom území D. a dvor PK vl. č. X., parcela č. X., dom č. X. a dvor vo výmere X. siah. a v jednej polovici poľnohospodárska pôda zapísaná v PK vložkách číslo X. v celkovej výmere 4 hektáre a bola schválená dedičská dohoda tak, že celé dedičstvo nadobudne dcéra A. T., bez výplaty ustupujúcim dedičom. V nadväznosti na to bola rozhodnutím Štátneho notárstva B. zo dňa 11.7.1985 schválená dedičská dohoda tak, že nehnuteľný majetok po nebohom F. T. nachádzajúci sa v katastrálnom území D. zapísaný v pozemkovoknižnej vložke číslo X. parcela číslo X., dom číslo X. a dvor vo výmere X. siah, vedené na liste vlastníctva číslo X. ako parcela číslo X. – zastavané plochy vo výmere X. m² a parcela číslo

X. – zastavaná plocha vo výmere X. m² v jednej polovici a poľnohospodárska pôda zapísaná v PK vložke číslo X. parc. č. X. v jednej štvrtine, PK vložke číslo X. parc. č. X. v jednej štvrtine a PK vložke číslo X. parc. č. X. v jednej polovici, nadobúda dcéra A. T. v celosti, bez výplaty ustupujúcim dedičom. Rozhodnutie bolo doručené navrhovateľke dňa 3.12.1985 a týmto dňom aj nadobudlo právoplatnosť. Na základe uvedenej skutočnosti mal odvolací súd za preukázané, že navrhovateľka na základe dedičského rozhodnutia, ktoré jej bolo doručené, musela vedieť, že zdedila len nehnuteľnosti v ňom výslovne uvedené, t. j. parcelu č. X. v celkovej výmere X. m² a nie nehnuteľnosti vo výmere X. m²; len to že si pôvodné dedičské rozhodnutie, ktoré jej bolo doručené, riadne neprečítala, nemôže založiť jej dobromyseľnosť v tom, že tieto jej patria titulom dedenia po otcovi. Záverom odvolací súd uviedol, že navrhovateľka v konaní dostatočne spoľahlivo nepreukázala také relevantné skutočnosti, na základe ktorých by sa mohla domnievať, že nehnuteľnosti, ktoré užívala ešte spolu s rodičmi za ich života a následne po ich smrti výlučne sama až do roku 2002, zdedila na základe v dedičskom konaní ústne uzatvorenej dedičskej dohody o tom, že jej po nebohom otcovi pripadnú. ňou tvrdená uzatvorená dedičská dohoda ako právny dôvod nadobudnutia nebola v konaní hodnoverne preukázaná, a preto ani nemohla založiť jej vnútorné presvedčenie o tom, že sa stala ich spoluvlastníčkou na základe dedenia po otcovi. Vzhľadom na uvedené považoval odvolací súd návrh za nedôvodný.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie navrhovateľka, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 238 ods. 1 O.s.p. pričom ako dovolací dôvod uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Žiadala rozsudok krajského súdu zmeniť, a to tak, že dovolací súd potvrdí rozsudok súdu prvého stupňa. Uviedla, že sa nestotožňuje so závermi odvolacieho súdu a má za to, že preukázala všetky štyri zákonné predpoklady, na základe ktorých je možné domáhať sa právneho titulu vydržania, vrátane toho, že jej držba bola oprávnená a ona ako držiteľka bola so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľná.

Odporkyne navrhli dovolanie zamietnuť a priznať im náhradu trov dovolacieho konania. Boli toho názoru, že navrhovateľka nemohla nadobudnúť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam vydržaním, nakoľko pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním nebola splnená podmienka dobromyseľnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodené.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom.

Podľa ustanovenia § 238 O.s.p. ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie je tiež prípustné vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Dovolanie navrhovateľky proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým zmenil rozsudok súdu prvého stupňa, je procesne prípustné (§ 238 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je oprávnený rozhodnutie odvolacieho súdu preskúmať len v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý, pričom je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane toho ako ho dovolateľ vymedzil (§ 242 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov v prípadoch uvedených v ustanovení § 242 ods. 2 písm. a/ až d/ O.s.p. Ak nejde o vady uvedené v § 237 O.s.p. neprihliada na vady konania, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, iba že by tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Žiadnu z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (t. j. nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníkov, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom) navrhovateľka nenamietala a ani dovolacím súdom zistená nebola.

Dovolaateľka ako dovolací dôvod uplatnila § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. t. j., že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval.

Krajský súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa, pretože dospel k právnenému záveru, že neboli splnené podmienky vydržania nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. území D., evidovaných na LV č. X., a to parcela registra X. – parcela číslo X. – orná pôda o výmere X. m² a parcela číslo X. – zastavané plochy a nádvoria o výmere X. m² navrhovateľkou. Preto predmetom prieskumu dovolacím súdom bolo posúdenie správnosti tohto jeho záveru.

Podľa § ~~129X~~ ods. 1 Občianskeho zákonníka držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo ten, kto vykonáva právo pre seba.

Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov ak ide o hnutel'nosť a po dobu desať rokov ak ide o nehnuteľnosť.

Podľa ods. 3 do doby podľa ods. 1 sa započítava aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca.

Vlastníctvo je v našom právnom poriadku chápané ako najvyššia právna moc nad vecou. Tento obsah vlastníckeho práva je vyjadrený priamo v ustanovení § 123 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je vlastník v medziach zákona oprávnený vec držať (ius possidendi), užívať (ius utendi), požívať jej plody a úžitky (ius fruendi) a má právo s vecou nakladať (ius disponendi). Právo vec držať, nazývané tiež právom držby, znamená právo nakladať s vecou ako s vlastnou. Ide o východiskové oprávnenie vlastníka, ktoré je nevyhnutným predpokladom pre výkon jeho ostatných vlastníckych oprávnení.

Vydržanie je osobitný spôsob nadobudnutia vlastníctva. V prípade splnenia zákonom určených podmienok dochádza k nemu priamo zo zákona, nevyžaduje sa k tomu rozhodnutie štátneho orgánu. K tomu, aby bolo možné nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním musia byť splnené zároveň tieto zákonné predpoklady : a) nadobúdateľ je oprávneným držiteľom veci po celú vydržaciú dobu, b) nepretržitosť vydržacej doby, ktorou je nepreerušovaný stav užívania predmetu vydržania počas zákonom stanovenej doby, c) spôsobilý predmet vydržania. Predpokladom vydržania je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť posudzovaná aj z objektívneho hľadiska, t. j. či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva veci, ktorých vlastníctvo nenadobudol. Oprávnená držba sa nemusí nevyhnutne opierať o existujúci právny dôvod, stačí ak tu bol i domnelý dôvod (titulus putativus), teda, ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu taký právny titul svedčí.

Pri posudzovaní oprávnenosti držby treba vychádzať zo zásady, že jej predpokladom je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje. Ide o psychický stav, o jeho vnútorné presvedčenie, ktoré sa prejavuje aj navonok, a z ktorého možno vyvodiť, že sa dôvodne považuje za vlastníka veci. Medzi základné okolnosti, ktoré budú svedčiť o oprávnenosti držby veci patrí aj okolnosť, ako vec nadobudol – či mu svedčí nejaký oprávnený nadobúdaci titul. Subjektívny pocit držiteľa nemôže byť sám osebe

podkladom pre vydržanie, ak nie je tento pocit vyvolaný okolnosťami objektívne nasvedčujúcimi oprávnenosti držby práva.

Na rozdiel od preukazovania vlastníctva nebude spravidla treba, aby vydržiteľ preukazoval platný právny dôvod nadobudnutia vlastníctva, ktorý môže byť základom pre zápis vlastníckeho práva do príslušného katastra nehnuteľností, ale postačí existencia takéhoto nadobúdacieho titulu (aj putatívneho), ktorý jeho vnútorné presvedčenie, že sa stal vlastníkom veci, dostatočne opodstatňuje.

Odvolačí súd pri právnom posudzovaní danej veci tieto skutočnosti a zásady správne vyhodnotil.

Z hľadiska skutkového stavu bolo v prejednávanej veci zistené, že po smrti F. T. boli do dedičského konania jeho manželkou M. T. prihlásené ako predmet dedičstva rodinný dom v katastrálnom území D. a záhrada.

Zo zápisnice z prejednávania dedičstva zo dňa 11.7.1985 je zrejmé, že predmetom dedenia po nebohom F. T. bola jedna polovica rodinného domu v katastrálnom území D. a dvor pkn. vl. číslo X., parcela číslo X. dom číslo X. a dvor o výmere X. siah v hodnote 27 242 Kčs a v jednej polovici poľnohospodárska pôda zapísaná v PK vložkách číslo X. v celkovej výmere X. hektáre v hodnote 8 000 Kčs a bola schválená dedičská dohoda tak, že celé dedičstvo nadobudne dcéra A. T., bez výplaty ustupujúcim dedičom. V nadväznosti na uvedenú zápisnicu Štátne notárstvo B. vydalo rozhodnutie zo dňa 11.7.1985, ktorým bola schválená dedičská dohoda. Toto rozhodnutie bo navrhovateľke riadne doručené. V rozhodnutí Štátneho notárstva sú riadne identifikované nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom dedičstva a z jeho obsahu je zrejmé, že parcely č. X. a č. X. neboli v predmetom konaní o dedičstve prejednávané.

Po smrti M. T. prihlásila nehnuteľnosti do dedičstva navrhovateľka, rodinný dom, katastrálne územie D.. Podľa zápisnice z prejednaní dedičstva zo dňa 22.5.1990 bola predmetom dedenia jedna polovica rodinného domu č. s. X. postavenom na parcele č. X., parc. č. X. – zastavaná plocha, parc. č. X. – záhrada, v polovici na poručiteľ'a podľa LV č. X. v hodnote 28 411,50 Kčs a pôda zapísaná v PK vl. č. X. na poručiteľ'a v 1/4-ine, v PK vl. č. X. v 1/4-ine, v PK vl. č. X. na poručiteľ'a v 1/2-ici, v hodnote 5 873,40 Kčs a bola schválená

dedičská dohoda tak, že polovicu rodinného domu č. s. X., polovicu parcely č. X., polovicu parc. č. X. podľa LV č. X. nadobudne dcéra A. T., s povinnosťou výplaty ustupujúcim dedičom každému sumu 9 470,50 Kčs. Rozhodnutím Štátneho notárstva B. zo dňa 22.5.1990 bola schválená dedičská dohoda, z ktorej obsahu je zrejmé, že o sporných pozemkoch sa nekonalo, a to z dôvodu, že neboli zidentifikované, dedičia o nich nemali vedomosť, a preto sa ani nestali predmetom dedičskej dohody.

O dobromyseľnosti možno hovoriť vtedy, keď držiteľ drží vec v omyle, že mu vec patrí a ide pritom o omyl ospravedlniteľný. Ospravedlniteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že mýliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého požadovať. V danom prípade sa dovolací súd stotožňuje s názorom odvolacieho súdu, že navrhovateľka nepostupovala s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú by bolo možné so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu od každého požadovať, a to najmä vzhľadom na skutočnosť, že po tom, čo jej bolo rozhodnutie o dedičstve doručené, si uvedené rozhodnutie neprečítala a nezaujímal sa o správu vlastného majetku náležite. Nie je možné, aby navrhovateľka odvodzovala svoju dobromyseľnosť práve zo skutočnosti, že si ako sama tvrdí, dané dedičské rozhodnutie neprečítala a o nárokoch odporkýň sa dozvedela až v roku 2002, keď aj v roku 1990 a v roku 1992 podala žiadosť o dodatočné prejednanie dedičstva a teda prebiehalo dedičské konanie o novoobjavenom majetku po poručiťoch M. T. a F. T., a to konkrétne ohľadom spoluvlastníctva pozemkov parc. č. X. a č. X. v k. ú. D.. V žiadosti o dodatočné prejednanie dedičstva z 30.8.1990, ktorá je podpísaná navrhovateľkou sa táto priamo odvoláva na Rozhodnutie štátneho notárstva D 417/85 zo dňa 11.7.1985. Z uvedeného je potom zrejmé, že obsah Rozhodnutia štátneho notárstva D 417/85 zo dňa 11.7.1985 jej musel byť známy a s obsahom uvedeného rozhodnutia mala možnosť sa oboznámiť buď hneď pri počiatku pri jeho doručení, ako aj po celú dobu od 11.7.1985 alebo sa s jeho obsahom musela oboznámiť najneskôr 30.8.1990, keď žiadala v dedičskom konaní prejednať majetok, ktorý nebol do uvedeného dedičského rozhodnutia zahrnutý.

Tvrdenie navrhovateľky o tom, že sa s obsahom Rozhodnutia štátneho notárstva D 417/85 zo dňa 11.7.1985 neoboznámila neobstojí ani na základe skutočnosti, že dňa 26.10.1992 podala v poradí druhú Žiadosť o obnovenie dedičského konania, a to ohľadom poľnohospodárskej pôdy v užívaní P. a urbárskeho majetku. Ako prílohu tejto žiadosti navrhovateľka predložila Rozhodnutie štátneho notárstva D 417/85 zo dňa 11.7.1985.

Dovolací súd uvádza, že výmera nehnuteľností uvádzaná v Rozhodnutí štátneho notárstva D 417/85 zo dňa 11.7.1985, ktorá sa vzťahuje na celok viažuci sa k domu č. X. je natoľko odlišná od výmery, ktorú ako celok navrhovateľka užívala, že ak by navrhovateľka postupovala s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého požadovať, muselo by jej byť zrejmé, že sa výmera uvádzaná v Rozhodnutí štátneho notárstva D 417/85 zo dňa 11.7.1985 nezhoduje s výmerou, ktorú skutočne užíva.

Z uvedeného je potom zrejmé, že navrhovateľku nemožno považovať za dobromyseľnú držiteľku, ktorá by spĺňala podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, ako správne skonštatoval dovolací súd.

Dovolací súd sa stotožňuje aj so záverom odvolacieho súdu, že dobromyseľnosť navrhovateľky nemôže byť založená len tým, že rodičia jej za života vraveli, že sporné nehnuteľnosti pripadnú jej a že ich po nich zdedí tak, ako ich oni zdedili po svojich rodičoch a ani tým, že jej rodičia za života predali dom, ktorý vlastnili a kúpnu cenu rozdelili medzi jej sestru a brata a časť si ponechali s tým, že ona zdedí aj tieto dva sporné pozemky po nich. Stotožňuje sa tiež so záverom, že dobromyseľnosť navrhovateľky nemožno založiť ani na tvrdenom chybnom postupe štátneho orgánu, v danom prípade notárky.

Správny je aj záver odvolacieho súdu o tom, že napriek skutočnosti, že sa odporkyne až do roku 2002 o pozemky nezaujímal k vydržaniu nemohlo dôjsť v dôsledku neexistencie takých okolností, za ktorých by bolo možné usudzovať o dobrej viere navrhovateľky v tom, že sa stala vlastníčkou sporných nehnuteľností na základe ústne uzatvorenej dedičskej dohody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že posúdenie veci odvolacím súdom je vecne správne. S jeho závermi sa Najvyšší súd Slovenskej republiky v celom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach odkazuje na jeho správne dôvody, vedúce k zamietnutiu návrhu.

Z uvedeného vyplýva, že dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. nie je daný a keďže neboli zistené ani ďalšie dôvody uvedené v § 241 ods. 2 O.s.p., ktoré by mali

za následok nesprávnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľky podľa § 243b ods. 1 zamietol.

Odporkyne mali v dovolacom konaní úspech, preto im patrí právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľke, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Odporkyne si náhradu trov dovolacieho konania uplatnili a ich výšku vyčíslili. Dovolací súd v zhode s doterajšou praxou prihliadol na to, že právny zástupca odporkýň zastupoval týchto účastníkov už v konaní pred oboma nižšími stupňami súdov. Odporkyniam preto priznal náhradu trov dovolacieho konania iba za úkon právnej služby advokáta, ktorú poskytol vypracovaním vyjadrenia odporkýň k dovolaniu navrhovateľky z 15. januára 2013 [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb platnej a účinnej v čase vykonania úkonu (ďalej len „vyhláška“)]. Odmena za jeden úkon právnej služby predstavuje spolu sumu 1 190,60 Eur [t. j. 985,66 Eur (§ 14 ods. 1 písm. b vyhlášky) + režijný paušál 7,81 Eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) + 197,13 Eur 20 % DPH].

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2014

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová